

Regionstaben
Per Byenfeldt
per.byenfeldt@regionjh.se

Regionstyrelsen
RS/322/2026
2026-05-20

Bistånd till Ukraina

Ärendebeskrivning

Region Jämtland Härjedalen har genom lag (2009:47) om vissa kommunala befogenheter möjlighet att besluta om internationellt bistånd. Enligt 5 kap. 4 § kan regionen lämna bistånd i form av utrustning, rådgivning, utbildning eller på annat sätt till ett land som får statligt bistånd, vilket Ukraina får.

Region Jämtland Härjedalen har tidigare via beslut i regionstyrelsen skänkt ambulanser, medicinteknisk utrustning och förbrukningsmaterial till Ukraina.

Regionstyrelsen beslutade 2022-06-01 § 119 att ge regiondirektören i uppdrag att utifrån Socialstyrelsens kriterier bistå Ukraina med lämplig utrustning och material. Även annat material som inte uppfyller samtliga kriterier men ändå bedöms som användbart utan risk för patient kan skänkas som utbildnings- och övningsmaterial. Biståndet skall i första hand gå via Socialstyrelsen och MSB enligt PM och i andra hand genom etablerade biståndsorganisationer.

Beslut om bistånd ska dock fattas av regionstyrelsen enligt styrelsens reglemente.

Område Anestesi/Operation/Iva har meddelat att man har viss medicinteknisk utrustning som har uttrangerats från den egna verksamheten men som i stället skulle kunna skänkas till Ukraina. Det omfattar:

- ca 20 st övervakningsutrustningar som tar blodtryck,
- Saturationsmätning,
- EKG-övervakning och artärtrycksmätning som är ersatt av ny utrustning 2025.
- 21 st Carescape One enheter med tillbehör för att kunna mäta personers vitalparametrar: Blodtryck/Puls/Spo2/Ekg
- 8 st Laddningskablage till Carescape One.
- 1 st ögonoperationsstol som är fungerande och ersatt som kan skänkas.

I ”Vägledning från MSB avseende donationer från regioner till Ukraina”(RS/981:1/2025) anges Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps, MSB (nuvarande Myndigheten för civilt försvar, MCF), uppdrag att koordinera de begäran om stöd som Ukraina lämnar in till EU:s civilskyddsmekanism och dess center för samordning av katastrofberedskap (ERCC), inklusive begäran om sjukvårdsrelaterade donationer. När svenska regioner vill donera efterfrågad medicinteknisk utrustning eller sjukvårdsmateriel till Ukraina kan MCF hjälpa till att koordinera och kostnadsfritt transportera donationerna.

Socialstyrelsen har också ett regeringsuppdrag där det står att myndigheten ska bistå med samordning och logistik mellan regionerna och MCF vid de tillfällen när Socialstyrelsen fått och vidarebefordrat en förfrågan om stöd via exempelvis ERCC.

MCF kan bistå i att transportera donationer direkt från en region till Ukraina men samlar inte in och lagerhåller donationer. Förutsättning för stöd från MCF med donation och transport är att regionen själv inventerar, dokumenterar och packar gods inför transport. MSB upphandlar transport med kommersiella transportörer som hämtar varorna hos regionen och kör direkt till mottagare i Ukraina.

Det finns inga krav på regionerna att genomföra donationer till Ukraina via MCF eller ERCC. Regionerna kan exempelvis välja att samarbeta med frivilligorganisationer för att transportera utrustningen till Ukraina. Detta kan göra det möjligt att agera snabbare och underlätta logistiken och hanteringen av medicinteknisk utrustning eller sjukvårdsmateriel.

I samband med bistånd i form av medicinteknisk utrustning som gåva skall möjligheten att samtidigt skänka överblivet förbrukningsmaterial utredas. Detta material bör då skickas med i den övriga leveransen.

Socialstyrelsen har i "PM– angående förfrågningar om stöd till Ukraina: gemensam inriktning" från 2022-03-09 i samråd med regionernas hälso- och sjukvårdsdirektörer gett rekommendationer/riktlinjer med kriterier för att den utrustning och förbrukningsmateriel som identifierats som möjligt bistånd är enligt lag (2009:47) om vissa kommunala befogenheter att biståndet avser sådant som regionen inte behöver för sin verksamhet och att biståndet inte påverkar regionens egen redundans.

När det gäller kriterier för utrustning och förbrukningsmaterial sägs också följande:

Ytterligare kriterier för den utrustning som identifierats för bistånd är att:

- a. Förebyggande underhåll och service är genomförd på all utrustning och att det finns manualer på engelska.
- b. Materiel kopplat till användning av medicinteknisk apparatur behöver medfölja för 7–14 dygn. Materialet bör var sampackad med apparaten för att säkerställa att de inte hamnar på olika platser.

Kriterier för det förbrukningsmateriel som identifierats är att:

- a. Det är oöppnade förpackningar (dvs. avdelningsförpackningar).
- b. Det inte består av lösa, styckeförpackade artiklar. Dessa måste i sådana fall plastas in.
- c. De har en hållbarhet på minst 12 månader.

Förbrukningsmaterial med kort eller utgången datum som inte uppfyller Socialstyrelsens kriterier ovan men som är fullt användbara i en krissituation kan märkas och skänkas som utbildnings- och övningsmaterial. Det kan handla om olika förbandsmaterial eller tex suturer, iv-kanyler, staples för sår m m. Finansiering behövs inte när det gäller uttrangerad medicinteknisk utrustning samt förbrukningsmaterial med utgången datum. Däremot behöver finansiering ske om förbrukningsmaterial ur ordinarie sortiment med lång hållbarhet ges som bistånd. Den finansieringen föreslås göras ur Regiondirektörens utvecklingsanslag.

Regiondirektörens förslag

1. Regiondirektören får i uppdrag att utifrån Socialstyrelsens kriterier och MCF (MSB) vägledning bistå Ukraina med redovisad utrangerad/avvecklad utrustning/materiel enligt beskrivning ovan.
2. I samband med bistånd i form av medicinteknisk utrustning som gåva ska samtidigt skänkas överblivet förbrukningsmaterial.
3. Biståndet ska i första hand gå via Socialstyrelsen och MCF enligt PM och Vägledning och i andra hand genom etablerade biståndsorganisationer.
4. Eventuella kostnader för detta finansieras ur regiondirektörens utvecklingsanslag.

I tjänsten

Sara Lewerentz
Regiondirektör

Sandra Hedman
Tf Direktör Ledningsstöd och Beredskap

Utdrag till

Direktören för Hälso- och sjukvård

Direktören för Digitalisering och service

Direktören för ekonomiavdelningen

Tf Direktör Ledningsstöd och Beredskap